

ישראל לא יכולה להסכים להסדרים שמשאירים את האויב על רגליו

written by מאיר בן שבת | 16.08.2026

"כיום יש הזדמנויות פורצות דרך שרבים יטענו שהן בלתי אפשריות [?] הפתענו את העולם פעם אחת ואני מאמין שנוכל לעשות זאת שוב, עם מנהיגות נכונה, מיקוד, סבלנות ואומץ", כך כתב ג'ארד קושנר בפוסט שפרסם בסוף השבוע ברשת X במלאת שש שנים לכינון הסכמי אברהם.

חתנו ושליחו המיוחד של הנשיא האמריקני מגיע לביקור באזור וייפגש בישראל עם ראש הממשלה. סוגיית עזה תתפוס מקום משמעותי בשיחות, בהמשך להכרזת נתניהו על שלילת "מתווה 15 הסעיפים" של מועצת השלום.

יחד עם קושנר יגיעו גם ניקולאי מלאדנוב, מנכ"ל "מועצת השלום" וטוני בלייר, ראש ממשלת בריטניה לשעבר המכהן כחבר בכיר במועצה.

מירושלים הם אמנם לא יצליחו לשמוע את הדי התקיפות שהתחדשו ברצועת עזה ובדרום לבנון, אך יש להניח כי הדיווחים על כך לא יפתיעו אותם. הפסקת אש מזרח-תיכונית, כהגדרתו של הנשיא טראמפ.

אתגר כפול

כשקושנר כתב על הספקנות שקיימת אצל רבים ביחס למה שהוא רואה כהזדמנויות פורצות-דרך, ספק אם הוא הכיר את נתוני הסקר העדכני של המכון למדיניות העם היהודי (JPPI) שפורסמו בסוף השבוע.

הציבור הישראלי, כך עולה מהסקר, לא מאמין שההסדר בעזה יתממש במלואו. רק 3% מהישראלים מאמינים שהמתווה בעזה יביא לכך שחמאס יתפרק מכל נשקו וישראל תיסוג מכל הרצועה.

הספקנות ביחס להסדר בעזה היא בגדר קונצנזוס. הציבור הישראלי כולו [?] משמאל ומימין [?] מחזיק בעמדה כמעט זהה לגבי היוזמה שהוכרזה על ידי נשיא ארה"ב, ולא מאמין שהיא תצא לפועל.

ולא רק ביחס לרצועת עזה. סקרים שנערכו קודם לכן, כמו זה של המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון, הראו כי רוב מוחלט של הישראלים אינו סומך על הסכמי הפסקות האש גם בזירה הלבנונית ולא נותן אמון במנגנונים מדיניים ובינלאומיים שנועדו למנוע את התחדשות הלחימה.

כשזהו הלוך הרוחות בישראל, האתגר של קושנר ומלאדנוב איננו להבקיע את חומת ההתנגדות

של הדרג המדיני, אלא לשכנע את הציבור, שמבין בחושיו כי מה שמציעים לו כיום לא עומד בדרישות הבסיסיות שהציב לעצמו לאחר 7 באוקטובר. הציבור בישראל לא מוכן יותר להסדרים שמשאירים את האויב על רגליו. וזאת עוד לפני שדווח כי גם גורמי ביטחון רואים במתווה של מועצת השלום עוד "מארב אסטרטגי" של חמאס.

התחושה היא שההסדרים הזמניים, עם המלל הרב, המונחים העמומים והמנגנונים המוזרים שבהם אינם אלא חבל הצלה שיבטיח את שרידות האויב, ויאפשר לו לשקם את יכולותיו לקראת ההתנגשות הבלתי נמנעת הבאה.

פירוז או פיצוץ

מתווה 15 הסעיפים שגובש על בסיס תכנית 20 הנקודות אמנם נשאר מחויב ליעדים, אך שינה את ההגדרות ואת מנגנוני היישום, באופן שמעמיד בספק את סיכויי השגתם.

כך לדוגמה, העברת האחריות לפירוק חמאס לגוף פלסטיני, השמדת אמצעי הלחימה והתשתיות הוחלפה בחלקה ב"הוצאה משימוש" וב"אחסון"; הנשק האישי הועבר להסדרה "על פי הדין הפלסטיני"; הדרישה למנוע את שיקום התשתיות הצבאיות נחלשה; והדהרדיקליזציה הוחלפה ב"שלום חברתי" בין הפלגים הפלסטיניים. על כל זה נוסף עוד פרס לחמאס ² הצהרת כוונות על נתיב שיוביל בסוף התהליך להקמת מדינה פלסטינית עצמאית.

הדיונים בקהיר עם משלחת חמאס שנערכים במקביל לביקורו של קושנר בישראל, מלמדים כי השיטה שבה וושינגטון מתכוונת לפעול כדי לצאת מהמבוי הסתום, היא תיקוני נוסח. תהיה זו טעות מצדה של ישראל להסכים לגישה זו. פלפולים משפטיים על הניסוח של כל אחד מהסעיפים לא יסירו את העמימות ² אלא רק יגבירו אותה.

העמדה הישראלית חייבת להיות חדה ופשוטה: ישראל לא תסיג את כוחותיה מפריסתם ם הנוכחית ותמשיך בפעילותה היזומה ללא סייג, עד שעזה תפורז לחלוטין מכל אמצעי לחימה ושחמאס יחדל להתקיים כישות צבאית או שלטונית. מה שלא יהיה פשוט ² פשוט לא יהיה.

לשמור על המוכנות

אם הזכרנו את הסכמי אברהם ² אי אפשר שלא להתייחס להחלטה לשלב כוחות ממרוקו במשימות מטעם מועצת השלום ברצועת-עזה. אין ספק באשר לכוונותיה של מרוקו ולרצון שלה להתפס כגורם מייצב וחיובי באזור. ואולם, תהיה זו טעות לסכן את מערכת היחסים הרגישה ממילא שמתקיימת בין ישראל למדינת המגרב, על ידי הכנסת כוחות ממרוקו למציאות העזתית הסבוכה. לא צריך להיות מומחה גדול כדי להבין את פוטנציאל החיכוך המדיני שטמון במהלך כזה. לא צריך לתת לחמאס את ההזדמנות לחבל גם בזה.

הדילמות של טראמפ בסוגיית איראן מוכרות. באופן בסיסי הוא היה מעדיף להגיע לפתרון מדיני, קל וחומר בעיתוי הנוכחי שמציב לו אתגר פוליטי משמעותי בהפעלת האופציה הצבאית.

האיראנים מבינים זאת היטב. הם ממשיכים להתריס כלפיו ומשדרים כי אין בכוונתם לתת לו את מבוקשו, בין בעניין הורמוז ובין בנושא הגרעין. אפשר להעריך שככל שיקרב מועד בחירות האמצע הם יוסיפו למשוך את החבל ויגבירו את המניפולציות מולו. תחושת ההיבריס שבה הם מצויים, מגדילה את הסיכויים שהחבל יקרע ויוביל להתלקחות צבאית, גם אם בעיתוי שפחות רצוי לטראמפ. בישראל צריכים לשמר את המוכנות. אנו אמנם בעיצומה של מערכת בחירות ² אך אסור שהיא תשתק אותנו מול אתגרים ביטחוניים, קל וחומר ³ מול איום קיומי. ראוי לאמץ זאת ככלל ברזל, לכל ממשלה ולכל תקופה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 16 באוגוסט, 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.